

6. U.M. Lotman. Dolls in the culture system // U.M. Lotman. Selected articles. T. 1. Tallinn: Alexandra, 1992. P. 377-380.

7. M. Knebel. On the effective analysis of the play and the role. – Moscow, 1961.– 72p

8. M. Zhaksylykova The theme of the mother in the puppet theater // www.oner.kz 2018. February-22

9. Nemirovsky A.B. The plastic expressiveness of the actor. - М.: GITIS, 2013. -- 256 p.

10. Nazarbayev NA `` Focus on the future: spiritual revival " // April 12, 2017. http://www.akorda.kz/kz/events/akorda_news/press_conferences/memleketbasshysynyn-bolashakka-bagdaruhani-zhangyru-atty-makalasy.

УДК 78.071.2

Кольц Ілга Петрівна

аспірант НАКККіМ,

викладач Миколаївського коледжу культури і мистецтва

ФЕСТИВАЛІ ТА КОНКУРСИ НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА МИКОЛАЇВЩИНИ

Kolts Ilga Petrivna

postgraduate student of NAKKIM,

Lecturer at the Mykolaiv College of Culture and Arts

FESTIVALS AND COMPETITIONS OF THE FOLK AND INSTRUMENTAL ARTS OF MYKOLAYIV REGION

Анотація. В статті здійснено огляд основних фестивалів та конкурсів народно-інструментального мистецтва, які проводяться на Миколаївщині. Важливу роль у розвитку народно-інструментального мистецтва регіону відіграють ті, що розраховані на досить високий виконавський рівень, як-от всеукраїнський фестиваль-конкурс народно-інструментальної музики «Золота струна» та фестиваль-конкурс виконавців на народних інструментах ім. Г. Манілова. Більш спеціалізованим є фестиваль «VIVAT GUITARA», метою якого є розвиток гітарного мистецтва. В рамках даних фестивалів-конкурсів проводяться різні проекти, в тому числі майстер-класи, в яких приймають участь провідні викладачі в сфері народно-інструментального мистецтва. Чимале значення мають також Всеукраїнський відкритий багатожанровий фестиваль-конкурс мистецтв «Лиманські зорі», а також обласні огляди малих форм ансамблів народних інструментів «Грайте, струни душі», «VOLTA» та ін. Розвиток народно-інструментального мистецтва Півдня України демонструє взаємодію між Одеським та Миколаївським регіонами, що стосується обміну кадрами, створенням спільних проектів, фестивалів та конкурсів.

Abstract. The article reviews the main festivals and contests of folk and instrumental arts held in Mykolaiv region. Important role in the development of folk and instrumental arts of the region is played by those designed for a rather high level of performing, such as the all-Ukrainian festival-competition of folk-instrumental music «Zolota struna» and the festival-competition of performers on folk instruments named after them G. Manilov. More specialized is the festival «VIVAT GUITARA», which aims to develop guitar art. Within the framework of these festivals-competitions various projects are carried out, including master-classes, in which leading teachers in the field of folk-instrumental arts take part. Of great importance are the All-Ukrainian Open Multi-Genre Festival Competition of Arts «Lymans'ki zori», as well as regional reviews of small forms of ensembles of folk instruments «Hrayte, struny dushi», «VOLTA» and others. The development of folk and instrumental art of the South of Ukraine demonstrates the interaction between the Odessa and Mykolaiv regions in terms of personnel exchange, creation of joint projects, festivals and competitions.

Ключові слова: фестиваль, конкурс, народно-інструментальне мистецтво, Миколаїв, майстер-клас.

Key words: festival, competition, folk-instrumental art, Mykolaiv, master class.

Постановка проблеми. Народно-інструментальне виконавство Миколаєва наразі перебуває на досить високому рівні. Цей процес зумовлений рядом змін у сфері виконавства. Такими чинниками є інтенсифікація мистецького життя, поява значної кількості різноманітних фестивалів та конкурсів, які сприяють розвитку народно-інструментального мистецтва регіону. Проте той масив проектів, які відбуваються у сфері фестивального та конкурсного руху Миколаївщини, є мало дослідженою темою. Відповідно, нагальним питанням виступає

окреслення специфіки фестивалів, які впроваджуються у даному регіоні, що сприятиме виділенню їх характерних особливостей, усвідомленню їх значення та перспектив.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Питання розвитку фестивального та конкурсного руху Миколаївщини досі не ставало предметом ґрунтовних наукових розвідок. Певні питання пов'язані з особливостями розвитку колективного народно-інструментального виконавства в умовах сучасного культурного процесу висвітлювались І. Кульовою [3]. Композиторський

доробок в гітарному мистецтві Півдня України аналізувався в роботі С. Гриненко [1]. Аспекти розвитку гітарного мистецтва регіону висвітлено Н. Смирною [7]. Питання специфіки майстер-класів як форма обміну передовим педагогічним досвідом висвітлюються М. Михнюк [4]. Загальні питання, пов'язані з оглядами народно-інструментальної музики Миколаївського регіону, представлені у ряді публіцистичних публікацій [2, 5, 6].

Виділення раніше не вирішених частин проблеми. Фестивалі та конкурси народно-інструментального мистецтва, які проводяться у Миколаєві досі не ставали предметом наукових розвідок. Окремі згадки про них є лише у періодичній пресі та на сайтах самих фестивалів. Даний чинник зумовлює потребу їх ретельного аналізу з позицій музикознавства.

Мета статті полягає у окресленні своєрідності фестивалів та конкурсів народно-інструментального мистецтва, які проводяться на Миколаївщині. Дана мета реалізується за рахунок виокремлення специфіки даних заходів, аналізу динаміки, пов'язаної з їх організацією та проведенням, а також одержаними результатами.

Виклад основного матеріалу. Одним з перших фестивалів, пов'язаних з народно-інструментальним мистецтвом, який було засновано в Миколаєві, став Міжнародний фестиваль гітарного мистецтва «VIVAT GUITARA!». Організаторами даного фестивалю, орієнтованого, в першу чергу, саме на гітарне мистецтво виступили В. Сологуб та С. Гриненко. Перший фестиваль пройшов у 2007 році. Проводиться даний фестиваль за активної участі таких інституцій, як Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв, Миколаївський коледж культури і мистецтв, Миколаївське відділення Національної всеукраїнської музичної спілки, Миколаївська обласна філармонія. Важливу роль відіграють учасники з Одеської національної музичної академії ім. А. В. Нежданової та Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

В рамках даного фестивалю проходять майстер-класи, які проводять відомі виконавці та викладачі. Чимало виконавців приїхало з-за кордону, що дозволило перейняти іноземний досвід гри на гітарі. «На минулі фестивалі в Миколаїв приїжджали закордонні та вітчизняні музиканти високого класу. Серед них Урош Дойчинович (Сербія), Габріель Гійен (Австрія - Венесуела), Давид Павлович (Угорщина), Анна Іноземцева (Росія), Вікторія Жадько (Київ), Володимир Доценко (Харків), Олег Бойко (Чернігів) та інші майстри, відомі як віртуози-гітаристи, композитори і викладачі» [7]. Власне продуктивність такої форми як майстер-класи відмічають провідні викладачі. Їх відвідування сприяє розвитку майстерності не лише гітаристів, а й виконавців на інших народних інструментах. Ефективність та продуктивність майстер-класів дають можливість

опанувати нові прийоми, техніки та сприяти виходу на новий рівень. «Ефективність організації майстер-класа залежить від забезпечення індивідуального підходу до професійного і методичного розвитку фахівців. В першу чергу, мають бути створені умови для виконання самостійної роботи в малих групах, що сприяє активному обміну думкою; включення всіх учасників заходу в активну діяльність; сприяння вибору більш раціональних форм взаємодії (співробітництво, сотворчість, сумісний пошук); створення атмосфери відкритості та доброзичливості» [4, с.50]. Ці майстер-класи проходять в рамках проекту «GUITAR CORPORATION», метою якого є підвищення рівня гітарної освіти, який було ініційовано кандидатом педагогічних наук Вікторією Сологуб.

Варто відзначити значення таких проектів для розвитку виконавської діяльності регіону. Хоча, в першу чергу, вони орієнтовані на гітарне мистецтво, проте впливають на розвиток майстерності гри на інших народних інструментах Миколаївщини. «Велика популярність гітари зумовила здобуття гітаристами професійної освіти та їх активну практичну діяльність. Активізація музичного концертного життя посприяла розвитку композиторської творчості. Також передумовою розвитку гітарного мистецтва Півдня України стала поява багатьох фестивалів, конкурсів міжнародного рівня, що спричиняє потребу в постійному оновленні репертуару для гітари та активізує композиторську діяльність. Сьогодні ми спостерігаємо тенденцію поєднання композиторської, викладацької та виконавської діяльності гітаристів» [1, с.57-58].

Наступним фестивалем, який було організовано в Миколаєві в 2009 році став фестиваль-конкурс народно-інструментальної музики «Золота струна». Перший з фестивалів було присвячено 100-річчю створення чотириструнної домри. В 2010-му та 2012 роках фестивалі проходили скоріше не у форматі конкурсу, а як творча зустріч-концерт Миколаївських колективів, де були представлені виступи капели бандуристів «Україночка» Палацу творчості учнів м. Миколаєва, оркестру народних інструментів «Барвистий передзвін» Будинку творчості дітей та юнацтва Заводського району м. Миколаєва, оркестру народних інструментів Палацу творчості учнів м. Миколаєва, ансамблю народних інструментів «Граї, музико!» Миколаївського коледжу культури і мистецтв, ансамблю бандуристів «Перлина» Миколаївського державного університету ім. В.О.Сухомлинського, ансамблю «Експресія» Миколаївського коледжу культури і мистецтв, ансамблю народних інструментів «Дивоцвіт» Будинку творчості дітей та юнацтва Ленінського району м. Миколаєва, ансамблю народних інструментів «Сузір'я» Миколаївського державного університету імені В.О.Сухомлинського, народного оркестру народних інструментів «Південна рапсодія»

Миколаївського коледжу культури і мистецтв, оркестру народних інструментів Миколаївського державного вищого музичного училища та ансамблю народних інструментів «Узори». Від моменту заснування фестиваль-конкурс проводився щорічно до 2016, після чого його почали організувати раз на два роки, збираючи молодих виконавців-конкурсантів, а також провідних професійних виконавців з різних регіонів України.

В 2013 році фестиваль-конкурс було зареєстровано в Управлінні юстиції у Миколаївській області як Регіональний відкритий фестиваль-конкурс народно-інструментальної музики «Золота струна», окрім цього в цей рік вперше було проведено майстер-клас в рамках фестивалю, який проводив відомий одеський домрист О. Олійник. Наявним стало розширення географії учасників фестивалю, яка охопила тепер не лише представників Миколаївської та Одеської, а й Херсонської, Кіровоградської та Дніпропетровської областей.

В 2014 році фестиваль був присвячений 200-річчю Тараса Григоровича Шевченка, а серед учасників заходу були присутні представники київської народно-інструментальної школи - бандурист Роман Гриньків, а також ансамбль «Бельканто», до якого входять Ольга Бельська (домра) і Борис Бельський (гітара). Зокрема було проведено майстер-класи співголів журі –доцента кафедри бандури Національної музичної академії ім. П.И.Чайковського Романа Гриньківа та заслуженого артиста України, кандидата мистецтвознавства, завідувача кафедри народних інструментів Одеської Національної музичної академії ім. А.В.Нежданової Івана Єргієва. Окрім учасників з Миколаївської області, участь прийняли солісти та колективи з Одеської, Херсонської, Запорізької та Київської областей.

В 2015 році для участі у фестивалі-конкурсі було подано більш ніж 90 заявок (солісти — 69, ансамблі – 20, оркестри – 4), що значно перевищило ту кількість, що подавалась у попередні роки. Було проведено майстер-класи викладача Полтавського музичного училища ім. М.В.Лисенка, керівника ансамблю «Сувенір», лауреата Міжнародного і Національних конкурсів Олега Курінного (сопілка і флюяра), а також доцента кафедри народних інструментів Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, лауреата Національного і Міжнародних конкурсів домристки Світлани Білоусової (Колесник).

В 2016 році фестиваль-конкурс виконавців на народних інструментах «Золота струна», був присвячений 25-річчю Незалежності України і проходив вже за підтримки Міністерства культури і мистецтв України та Національної всеукраїнської музичної спілки. Його організаторами виступили Управління культури, національностей та релігій Миколаївської обласної державної адміністрації; Управління з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради;

Миколаївська обласна філармонія; Миколаївський коледж культури та мистецтв; Миколаївське відділення Національної Всеукраїнської музичної спілки; Миколаївська міська громадська організація «Федерація аматорських миколаївських театрів»; Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв. Ще більшою стала кількість учасників, близько 120, серед яких було 6 оркестрів, 27 ансамблів, а також 90 солістів, які представляли майстерність гри на бандурі, баяні, акордеоні, домрі, балалайці, та гітарі. Ще більшою стала географія учасників фестивалю-конкурсу, адже в ньому було представлено народно-інструментальне виконавство з 10 областей України: Миколаївської, Херсонської, Одеської, Київської, Харківської, Дніпропетровської, Запорізької, Черкаської, Вінницької та Хмельницької областей. Було проведено вже три майстер-класи членів журі фестивалю - заслуженого артиста України, професора кафедри народних інструментів Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського Павла Фенюка (баян), заслуженого артиста України, професора кафедри народних інструментів Харківського національного університету мистецтв ім. І.П.Котляревського Володимира Доценка (гітара) а також кандидата мистецтвознавства, доцента кафедри народних інструментів Харківського національного університету мистецтв ім. І.П.Котляревського Наталії Костенко (домра). Член журі О.Л.Олійник відзначив, що ««Золота струна» безумовно стає брендом Миколаєва і Миколаївської області» [2].

В 2018 році фестиваль-конкурс зібрав практично таку ж саму кількість учасників, як і попередній фестиваль, а саме – 110 учасників (5 оркестрів, 13 ансамблів, 90 солістів за спеціальностями: бандура, баян, акордеон, домра, балалайка, гітара, сопілка). Два майстер-класи провели члени журі конкурсу: заслужений артист України, доцент кафедри народних інструментів, декан оркестрового факультету Одеської національної музичної академії ім. А.В.Нежданової Олександр Мурза (балалайка) та старший викладач кафедри народних інструментів Дніпропетровської академії музики ім. М.Глінки Юрій Радзецький (гітара). Чимало призових місць зайняли саме домристи з Миколаєва.

В квітні 2020 року має пройти десятий Всеукраїнський фестиваль-конкурс виконавців на народних інструментах «Золота струна», в якому представлені такі номінації, як ансамблі (до 15 учасників) та солісти (домра, мандоліна, балалайка, баян, акордеон, бандура, гітара, сопілка), причому, як і в попередні роки, у складі колективів можуть бути й викладачі (до 30% від кількості учасників). Приймати участь можна за різними категоріями: учні музичних шкіл та шкіл мистецтв; студенти училищ і коледжів культури, музичних спеціальностей педагогічних училищ і коледжів; студенти музичних училищ; студенти

консерваторій, музичних академій тощо; студенти музичних спеціальностей вищих навчальних закладів (майбутні педагоги-музиканти, керівники аматорських колективів тощо); аматори, викладачі та професійні виконавці. Для солістів, які грають на баяні (акордеоні) та гітарі обов'язковим є виконання поліфонічного твору, для виконавців, які таких виконавців, що грають на домрі (мандоліні), балалайці, бандурі обов'язковим є виконання твору великої форми. Загалом можна представити 2-3 твори, загальною тривалістю до 20 хвилин.

Миколаївський коледж музичного мистецтва протягом всього періоду існування був і залишається центром культурно-мистецького життя міста та області, невід'ємною частиною якого завжди являлось народно-інструментальне виконавство. Училище є засновником Регіонального фестивалю виконавців на народних інструментах ім. Григорія Манілова, який вперше пройшов в 2015 році. Місцем проведення стала Дитяча музична школа №1 ім. М.А.Римського-Корсакова м. Миколаєва. Ініціатор став директор Миколаївського державного вищого музичного училища, заслужений діяч мистецтв України А.А. Сирота. Організаторами проведення Фестивалю виступили управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації, Національна Всеукраїнська музична спілка, Асоціація баяністів-акордеоністів України, кафедра народних інструментів Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової, Миколаївська обласна філармонія, Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв. Серед учасників фестивалю були провідні колективи та виконавці Півдня України, а саме: з Миколаєва, Херсону, Одеси та Кривого Рогу. Були представлені виступи оркестрів: оркестр народних інструментів «Кантабіле» Миколаївського державного вищого музичного училища, український оркестр народної та популярної музики Миколаївської філії Київського національного університету культури та мистецтв, оркестр народних інструментів та оркестр української народної музики «Венцерада» Херсонського музичного училища, оркестр народних інструментів Одеського училища мистецтв і культури ім. К.Ф.Данькевича, оркестр народних інструментів «Аркадія» Херсонського училища культури, оркестр народних інструментів Одеської національної музичної академії ім. А.В.Нежданової, оркестр народних інструментів з хором Криворізького музичного училища.

Приймали участь також ансамблі: ансамбль народних інструментів «Бісквартет», акустичний квартет та ансамбль народних інструментів «Узори» Миколаївської обласної філармонії, квартет «Мурза», камерний дует «Каданс», тріо «Мальви» кафедри народних інструментів Одеської національної музичної академії ім. А.В.Нежданової, ансамбль народних інструментів «Мозаїка» Одеської обласної філармонії. Головою

художньої ради Фестивалю виступив завідувач кафедри народних інструментів Одеської національної музичної академії ім. А.В.Нежданової Єргієв Іван Дмитрович. Було прийнято рішення проводити фестиваль раз на два роки.

Другий фестиваль виконавців на народних інструментах ім.Григорія Манілова пройшов з 24 по 26 березня 2017 року на базі Дитячої музичної школи №1 ім.М.А. Римського-Корсакова. У заході взяли участь народний оркестр народних інструментів «Південна рапсодія» Миколаївського коледжу культури і мистецтв, оркестр народної та популярної музики та Біс-квартет Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв, ансамбль народних інструментів «Узори» Миколаївської обласної філармонії. Також були наявні представники з Вінниці, Херсону та Одеси. Програмою Фестивалю було передбачено творчу зустріч з Лауреатом міжнародних конкурсів, Заслуженим артистом України, професором Харківського національного університету ім.І.П.Котляревського - О. Міщенко.

Важливою подією для Миколаєва став наступний фестиваль-конкурс виконавців на народних інструментах ім. Г. Манілова. Третій Фестиваль та Конкурс пройшов з 28 по 30 березня 2019 року на базі Дитячої музичної школи №1 ім. М.А.Римського-Корсакова м. Миколаєва. Прийняли участь творчі колективи та виконавці з Вінниці, Херсону, Одеси, Кривого Рогу та Миколаєва. Важливо зазначити, що кожного року розширюється кількість учасників та відбувається поступове ускладнення програми. Суто фестивальна програма отримала також концертну складову. Вже постійними учасниками є оркестр народних інструментів «Кантабіле» Миколаївського державного вищого музичного училища, оркестр народних інструментів «Аркадія» Херсонського училища культури, оркестр народних інструментів Херсонського музичного училища, оркестр української народної музики «Венцерада» Херсонського музичного училища, ансамбль народних інструментів «Узори» Миколаївської обласної філармонії, оркестр народної та популярної музики та Біс-квартет Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв. До них долучився й інший колектив училища - оркестр народних інструментів «Південна рапсодія» Миколаївського коледжу культури і мистецтв. Новими учасниками стали оркестр народних інструментів комунального вищого навчального закладу «Вінницьке училище культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича», оркестр народних інструментів ім. Д Ільїна Кривоозерського обласного музичного коледжу. Активну участь приймали творчі колективи і окремі виконавці Одеської національної музичної академії ім. А.В.Нежданової, а також викладачі - ректор – О. Олійник та професор І. Єргієв.

У Миколаєві проходить ще один проект, діяльність якого сприяє розвитку народно-

інструментального мистецтва, в тому числі й домрового – це Всеукраїнський відкритий багатожанровий фестиваль-конкурс мистецтв «Лиманські зорі». Хоча він розрахований на учасників, які часто не мають професійної освіти, проте його значення важко переоцінити. Адже він виступає своєрідним стартом для багатьох виконавців, дозволяючи їм проявити свої творчі можливості. Приймати участь у фестивалі-конкурсі можуть учасники різного віку та рівня підготовленості. Це можуть бути окремі виконавці та творчі колективи, учні центрів національних культур, центрів дитячої творчості, початкових навчальних закладів, шкіл естетичного виховання, вихованці Будинків та Палаців культури та навіть викладачі. Організатори фестивалю «Лиманські зорі» виділили номінацію «Дивограй» для виконавців-інструменталістів. В фестивалі-конкурсі наявні дві групи учасників. До першої відносяться представники інструментального мистецтва, в тому числі й народно-інструментального: народні інструменти, струнні інструменти, смичкові, домра, акустична гітара, ксилофон, гітара, гуслі, контрабас (соло, дуети, тріо, квартети, ансамблі, оркестри). До другої групи відносяться виконавці на духових інструментах. До складу журі входить Наталія Жело-Данильченко, що зумовлює особливу увагу до домрового виконавства. Місцем проведення є Дитяча музична школа №1 ім. М.А. Римського-Корсакова. Учасники за віком поділяються на такі категорії: I-A – наймолодша (2,5-5 років), I - молодша (6-9 років), II - середня (10-13 років), III - старша (14-16 років), IV - молодіжна (17-25 років), V - доросла від 26 років, VI – мішана. Даний фестиваль проходить двічі на рік, в травні пройшов VI-й, а в грудні 2019 року пройшов VII-й фестиваль-конкурс «Лиманські зорі». Так у 2017 році на регіональному фестивалі-конкурсі народного інструментального виконавства «Дивограй» троє учнів ДМШ № 1 викладача Шелест Тетяни Валентинівни отримали призові місця: Ільїн Олексій посів 1 місце, Федотов Андрій - 1 місце, Козлова Софія – 2 місце.

У Миколаївському регіоні окрім фестивалів та конкурсів, розрахованих на більш професійний рівень виконавства, проходять ряд обласних оглядів, які також відіграють важливу роль у виявленні виконавців на народних інструментах. Зокрема йдеться про обласний огляд народно-інструментального жанру малих форм «Грайте, струни душі». В 2016 році він проходив на базі Миколаївського коледжу культури і мистецтв. Організаторами заходу є: управління культури, національностей та релігій Миколаївської обласної державної адміністрації та Обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи. «Огляд проводився з метою збереження і відродження традиційних видів українського національного мистецтва, музичних інструментів, вдосконалення виконавської майстерності ансамблів малих форм та окремих виконавців, збагачення репертуару високохудожніми творами

українських та зарубіжних авторів, посилення впливу народно-інструментального мистецтва на формування світогляду і духовності молодого покоління» [6]. Програма огляду була представлена 24 учасниками – як солістами, так і творчими колективами. Вони демонстрували майстерність і у сольних виступах, і в малих музичних формах народно-інструментального жанру. У заході було задіяно більше ніж 200 осіб. Учасники огляду представили свою конкурсну програму, яка складалась з двох різнохарактерних творів сучасних композиторів, причому як українських, так і зарубіжних. Було обрано твори не лише професійних композиторів, а й ряду самодіяльних. У ході даного заходу виконувались також композиції з репертуару видань обласного центру народної творчості.

17 березня 2018 року у Миколаївському коледжі культури і мистецтв відбувся обласний огляд малих форм ансамблів народних інструментів «VOLTA». У даному огляді прийняли участь 37 виконавців з Арбузинського, Братського, Баштанського, Березнегуватського, Веселинівського, Первомайського, Вітовського, Снігурівського та Новоодеського районів, Благодатненської та Шевченківської об'єднаних територіальних громад, а також міст Миколаєва, Вознесенська та Очакова. Виступи конкурсантів відбувалися за номінаціями: солісти-інструменталісти, виконавці малих музичних форм. Причому було висунуто три категорії за віком: дитяча, доросла, мішана. Даний огляд малих форм ансамблів народних інструментів пройшов вдруге. Назва пояснюється наступним чином. «Цього разу назву огляду увінчав музичний термін «Вольта», що символізує системність світу мистецтва музики. Огляд проводиться з метою збереження і відродження традиційних видів української національної культури, вдосконалення виконавської майстерності ансамблів малих форм та окремих виконавців, збагачення репертуару високохудожніми творами» [5]. Кожен конкурсант мав представити два твори, які б були різнохарактерними - твори народної та сучасної музики українських і зарубіжних композиторів.

Серед членів журі були: голова - викладач-методист, керівник народного оркестру народних інструментів «Південна рапсодія» Миколаївського коледжу культури і мистецтв Ольга Комінарець, керівник ансамблю народних інструментів «Узори» Миколаївської обласної філармонії, заслужений артист України Іван Обревко. Гран-прі у номінації «соліст» отримав Дмитро Мартинов (Миколаївська дитяча школа мистецтв №2) у номінації «ансамблі» у дорослій віковій категорії - інструментальний дует Первомайського районного будинку культури та Народний оркестр народних інструментів Вознесенського міського будинку культури. Окрім учасників прийняли участь ансамбль народної музики «Граї, музико» Миколаївського коледжу культури і мистецтв (керівник Лариса Васкан) та ансамбль бандуристів Миколаївського коледжу

культури і мистецтв та Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв (керівник Марина Добровольська).

Попри те, що народно-інструментальне мистецтво Миколаївщини досить активно розвивається, наразі існує ряд проблем, в першу чергу репертуарного рівня. І. Кульова, викладач циклової комісії народно-інструментального мистецтва Миколаївського коледжу культури і мистецтв, вказує, що на даний час друкованих нот для народно-інструментальних колективів є надзвичайно мало. На її думку, реальним виходом з даної проблемної ситуації постає «впровадження у практику роботи народно-інструментальних ансамблів аранжувань та опрацювань музичних творів регіональних композиторів» [3, с.130].

Висновки. Отже, в Миколаївському регіоні проходять декілька фестивалів, які розраховані на досить високий виконавський рівень – це «VIVAT GUITARA», метою якого є розвиток гітарного мистецтва, а також більш універсальні, пов'язані з розвитком різних сфер народно-інструментального мистецтва - це всеукраїнський фестиваль-конкурс народно-інструментальної музики «Золота струна» та фестиваль-конкурс виконавців на народних інструментах ім. Г.Манілова. На менш професійну категорію учасників розрахований Всеукраїнський відкритий багатожанровий фестиваль-конкурс мистецтв «Лиманські зорі», де у категорії «Дивограй» приймають участь інструменталісти, а також обласні огляди малих форм ансамблів народних інструментів «Грайте, струни душі», «VOLTA» та ін. Розвиток народно-інструментального мистецтва Півдня України демонструє взаємодію між Одеським та Миколаївським регіонами, що стосується обміну кадрами, створенням спільних проєктів, фестивалів та конкурсів.

УДК 786.2 / 78.01

Список літератури:

1. Гриненко С. М. Композиторський доробок в гітарному мистецтві Півдня України / С.М. Гриненко// Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України XXI століття : 36. Матеріалів міжн. наук.- творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. - Київ : НАКККіМ, 2017. - С. 57-59.
2. Золота струна. Історія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zolotastruna.esy.es/history/>.
3. Кульова І.В. Особливості розвитку колективного народноінструментального виконавства в умовах сучасного культурного процесу / І.В. Кульова // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку культурологічної науки в Україні»: Збірник тез доповідей (I частина). - Миколаїв: ВП «МФ КНУКІМ», 2015. - С.129-131.
4. Михнюк М. І. Майстер-клас як форма обміну передовим педагогічним досвідом / М.І. Михнюк // Професійно-технічна освіта, 2014. - № 2. - С. 49-51.
5. На Миколаївщині підвели підсумки обласного огляду ансамблів народних інструментів "Volta" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245348256&cat_id=244904002.
6. Обласний огляд народно-інструментальної музики «Грайте, струни душі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ocnt.com.ua/informaciya-pro-oblasnij-oglyad-narodno-instrumentalnoi-muziki-grajte-struni-dushi/>.
7. Смирнова Н. Гитара и музыканты XXI века / Наталия Смирнова // Южная правда. - 2018. - № 4 (23778) [Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://www.up.mk.ua/mainpage/show_item/18770.

Revenko Natalia

*Candidate of Art History, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Musical Art,
Nikolaev National University named after V. Sukhomlinsky*

TRANSFORMATION OF THE IMAGE OF THE PIANO IN THE WORKS OF UKRAINIAN COMPOSERS OF THE FIRST THIRD OF THE 20TH CENTURY

Ревенко Н.В.

*кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри музичного мистецтва,
Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗУ ФОРТЕПІАНО В ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТОЛІТТЯ

Summary. The article traces and reveals the means of transformation of the image of the piano in the works of Ukrainian composers of the first third of the twentieth century. It is noted that Lysenko's artistic ideas in understanding the image of the instrument have found a further development and embodiment in the work of domestic composers of the named period. It is accentuated on the traditionally romantic vision of the nature of the instrument in piano works by Y. Stepovoy, L. Revutsky, V. Kosenko. It is proved that in the piano miniatures of